

3. Katrine Marie Guldager:

Storebælt¹

Teksten er en novelle fra DSB's magasin Ud & Se fra 2010.

1 Herfra hvor vi sidder, kan vi hver aften sidde og se ud over Storebælt.

I gamle dage kunne vi se Storebæltsfærgerne, men nu kan vi i stedet se broen: Broen som er meget dominerende i landskabet, og som vi derfor ikke bryder os om. Engang kunne vi stå i vores baghave og kigge ud over markerne og føle, at vi stod ved verdens ende. Nu kigger vi næsten direkte på broen, og selvom vi naturligvis ikke kan høre trafikken, så er den uundgåeligt² en del af bevidstheden, når vi står der: Vi kan næsten høre de store lastvognstog og de små personbiler med håbløse, små piger som chauffører.

Ellers bor vi godt. Huset her er et, vi har arvet fra min far, ja, det er snart tyve år siden. Begge vores børn er vokset op her, om end drengen ikke boede her mere end en fem-syv år, før han flyttede ind til København og blev trommeslager i et band, hvis navn jeg desværre har det med at glemme.

10 Og hvorfor skulle jeg ikke det. Glemme det, mener jeg. Det er jo nok ikke for min skyld, at de spiller deres kattejammerrock³. Eller ryger hash.

Det, som jeg har på hjerte, kan siges meget kort. Jeg synes, at der i den moderne verden er sket en forkludring af forholdet⁴ mellem børn og deres forældre. Jeg ved da godt, at min mand og jeg ikke har været de perfekte forældre. Men hvem er det? Jeg ved da også, at Frank var alt for meget væk hjemmefra, at jeg hang på børnene, fordi jeg kedede mig. Alligevel synes jeg, det var stygt⁵, at jeg skulle høre på deres anklager hele tiden. Anklager om, at jeg havde sat mit eget velbefindende⁶ over deres osv. Det kunne i hvert fald ikke blive ved.

Derfor sagde jeg for snart ti år siden til Frank, at jeg ikke havde lyst til at få besøg af vores børn mere.

20 Det fløj ud af mig, men sådan havde jeg det altså, og det står jeg ved. Alligevel er det, som om at børnene ikke helt har forstået mit budskab. Så sent som i går sad Frank og jeg ude ved gavlen⁷ og betragtede en hare, der nu i et stykke tid har vovet sig tættere og tættere på vores hus.

Da var det, at min datter ringede og sagde, at hun netop var steget af toget i Slagelse. Snart efter hørte vi en taxa i gruset på gårdspladsen. Jeg lod mine solbriller glide ned på næsen og frygtede det

¹ Storebælt: vandet mellem Fyn og Sjælland hedder Storebælt. I 1998 blev Storebæltsbroen færdigbygget og nu kunne biler og tog køre over. Inden da skulle man sejle med færge mellem de to lande dele i Danmark.

² uundgåeligt: noget man ikke kan komme udenom.

³ kattejammerrock: dårlig, larmende musik.

⁴ forkludring af forholdet: forholdet er bragt i uorden.

⁵ stygt: modbydeligt, hæsligt.

⁶ velbefindende: velvære, følelse af, at man har det godt.

⁷ gavlen: endemuren af huset.

25 værste. Og ganske rigtigt. Rundt om gavlen kom min datter, min danseglade, tørklædesvingende datter, og med sig havde hun en ung mand.

Jeg rejste mig fra bordet, men jeg må indrømme, at det var svært at finde en grimasse, der kunne passe⁸. For selvom den ene side af mig havde lyst til at trække min datter til side og hviske:

– Hør nu her, det kan godt være, at det er svært at forstå, Anna, men far og jeg har faktisk truffet
30 den beslutning...

Så var der også en anden side af mig, der havde lyst til at møde den unge mand, hun havde taget med, ja, for hvem vidste, måske ville han give hende fred i sjælen?

Situationen var akavet⁹.

Min mand forsvandt ind i køkkenet for at hente forfriskninger. Derfor var det op til mig at frem-
35 skaffe to stole mere, men egentlig er jeg blevet for gammel til at bære stole frem og tilbage. Derfor spurgte jeg den unge mand, om han ikke ville hjælpe mig, og det ville han gerne. Først da jeg gik bagefter ham ind i stuen, lagde jeg mærke til, at hans bukser var beskidte, og at han havde en lang fletning, der lå ned ad ryggen som en varm slange. Af fodtøj havde han et par blå klip-klappere på. Jeg skal indrømme, at jeg var en smule frastødt¹⁰ af denne unge mand, og igen var jeg lige ved at gå
40 ud og trække min datter til side: Vi havde faktisk en aftale.

Alligevel udpegede jeg to stole, som den unge mand bar ud en efter en. Min datter stod uden for og strakte sig:

– Åh, ja, sagde hun kælent. Man trænger til at strække sig efter en lang biltur.

– Hvor kommer I fra? spurgte jeg og vidste, at haren var over alle bjerge. Formentlig ville vi al-
45 drig se den igen.

– Ja, faktisk kommer vi helt fra Sverige. Mads og jeg har sammen med otte andre købt en ødegård¹¹ deroppe.

En ødegård? Jeg kunne ikke lade være med at trække på smilebåndet. Herregud, ødegårde, det var da noget, man opkøbte dengang, Frank og jeg var unge. Dengang, vi lavede kollektiver¹² og sang
50 lange sange om Christiania¹³. Jeg trak på smilebåndet, for det forekom mig så passé¹⁴. Skuffende, faktisk. Det kan da godt være, at vi tog fejl i mange ting dengang, men vi gjorde da i det mindste oprør mod vores forældre, og vi gjorde det på vores egen måde. Vi kæmpede for det, vi troede på. Men min datter? Hun og hendes generation har jo på mange måder bare gået i vores fodspor. Bare slå en avis op. Det eneste, de kan finde ud af at kæmpe for, er Christiania og deres svinesti af et ung-

⁸ finde en grimasse, der kunne passe: *ikke vide, hvordan man skal reagere*.

⁹ akavet: *mærkelig, pinlig*.

¹⁰ frastødt: *fik en følelse af afsky og ubehag*.

¹¹ ødegård: *gård, som ligger i et øde naturområde, især i Sverige*.

¹² kollektiver: *boligform, hvor flere personer eller familier bor i samme hus. Går tilbage til ungdomsoprøret i 1960'erne*.

¹³ Christiania: *Christiania er en bydel i København. I 1971 flyttede en gruppe unge ind og "besatte" det gamle militærområde og startede et socialt eksperiment, de døbte "Fristaden". De var en del af ungdomsoprøret og drømte om at leve på en alternativ måde*.

¹⁴ passé: *umoderne, gammeldags*.

55 domshus¹⁵. Kan det virkelig passe, at deres kamp er den samme som vores? Næ, sandheden er nok snarere den, at de ikke kan finde på noget selv. På mig virker de fuldkommen uselvstændige.

Min mand kom ud med en lille, rød bakke. På den havde han frisklavet kaffe og te plus en lille æbletærte, jeg havde lavet dagen forinden. Egentlig havde jeg glædet mig til, at vi skulle have den æbletærte om aftenen, men min mand stillede tærten fra sig og spurgte nysgerrigt til ødegården. Han
60 smilede varmt til mig, som ville han minde mig om alle de hyggelige stunder, vi havde haft på den ødegård, vi engang var med i.

Min datter havde sat sig ved siden af sin ven, og nu sad hun og smilede. Jeg vil ikke sige, at hun ligefrem strålede af seksuel lykke, men der var noget udfordrende ved hendes blik. Som om hun nu for alvor brød med os. Guderne skal vide, at jeg i mange år har længtes efter, at hun gjorde netop det.
65 I stedet har de sidste mange år jo været præget af hendes evindelige¹⁶ anklager mod os, ja, især mod mig. Igen og igen har jeg skullet høre på, at jeg var en dårlig mor. Men så er det bare, jeg spørger: Hvis hun virkelig synes, at jeg var så forfærdelig, hvorfor kommer hun så tilbage? Hvorfor giver hun os ikke bare “fingeren” og skaber sig det liv, hun vil have?

Sagen er nok den, at min datter og jeg voksede op som jævnaldrende. Allerede da hun var fjorten,
70 foreslog jeg hende, at vi skulle være veninder, i stedet for mor-datter. For jeg følte faktisk ikke, at jeg havde så meget at sige hende som “mor”. Man skal huske på, at jeg er født under krigen, og det, jeg havde med mig hjemmefra, var ikke noget, man kunne tage med ind i “den nye tid”, det var faktisk fuldstændig ubrugeligt. Derfor havde jeg svært ved at påtage mig en mor-rolle. Det var såmænd ikke, fordi jeg ikke ville, jeg kunne bare ikke: Historien havde så at sige efterladt mig et andet sted. En-
75 gang følte jeg mig meget brødebetyngt¹⁷ over det, men så skrev jeg et langt brev til min datter. Jeg tænkte, at det var det eneste rigtige at gøre, at lægge kortene på bordet.

Jeg husker tydeligt den aften, hvor jeg skrev brevet, for min mand var i køkkenet, og jeg sad oppe på det lille loftskammer, hvor man dengang havde en uforstyrret udsigt ud over landskabet. Det var længe før broen. Jeg vidste, at det var det sværeste brev, jeg nogen sinde ville skrive i mit liv, men
80 mine følelser og min hele sjæl påbød mig¹⁸ at skrive det. Jeg følte, at det var rigtigst af mig at opsigte den uskrevne¹⁹ mor-datterkontrakt, der var mellem os.

Hvis jeg havde vidst, hvilke reaktioner det ville medføre! Min datter kom farende herved og råbte op om, at hun stadig havde brug for sin mor. Jeg kiggede fortvivlet på hende og sagde:

– Jamen er du ikke 19? Hvad skal du med en mor? Jeg var 19, da jeg mødte din far!

¹⁵ svinesti af et ungdomshus: *ungdomshuset, også kaldet “Ungeren”, på Nørrebro i København var i årene 1982-2007 kendt som tilholdssted og undergrundscene for forskellige grupper af unge, der politisk tog afstand fra det etablerede samfund.*

¹⁶ evindelige: *evige, endeløse.*

¹³⁷ brødebetyngt: *skamfuld, føle sig skyldig.*

¹⁸ påbød: *befalede, beordrede.*

¹⁹ uskrevne: *som ikke er skrevet ned som en rigtig kontrakt, men som alligevel gælder.*

85 Situationen var meget, meget svær for mig. Jeg synes også, at de unge mennesker er så ufatteligt egoistiske. Hvorfor tilbringe så meget tid med at stå og vente ved et trug, der er tomt²⁰?

Til sidst fik jeg nok af hendes anklager, og så var det, at jeg sagde til Frank, at hele vores situation kun gjorde ondt værre: Jeg ville ikke se mine børn mere. Det er trods alt ikke meningen, at det skal være et livslangt åg²¹ at være mor. Men min datter har åbenbart stadig ikke forstået budskabet, ellers
90 ville hun ikke sidde der i stolen over for mig og skænke kaffe til sin såkaldte fyr.

Frank synes helt at have glemt vores aftale om ikke at se børnene mere, for han hengiver sig til selskabet, som var alt i den skønneste orden, og mine tanker ikke blot en samling fælder: Der endnu en gang skal lede mig ned ad den sti, hvor det hele er min skyld. Jeg vil ikke være med til det. Jeg har gjort, hvad jeg kunne, og jeg vil ikke høre mere.

95 Jeg rejser mig og går ind i stuen. Køligheden i stuen gør mig godt, for min mand og jeg har næsten hele dagen siddet i solen. Jeg sætter mig i en af mine læderlænestole og tænder en cigaret med filter. Hvis bare der var en måde, jeg kunne få min datter til at forstå, at jeg faktisk er færdig med hende. Det er muligt, at jeg ikke har været nogen god mor, men jeg ved, at hun aldrig bliver voksen. Selv den dag hun kommer herved med en unge, vil jeg kigge på hende og vide, at hun altid
100 vil være et barn selv. Jeg vil lukke øjnene og tænke: Gid Frank dog ville køre hende til stationen igen.

²⁰ vente ved et trug, der er tomt: her: *at vente på noget, der ikke kommer til at ske.*

²¹ åg: *for tungt og belastende.*